

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

Factors Affecting the Passion for Learning of Lower Secondary School Students of Patumwan Demonstration School, Srinakharinwirot University

รวีวรรณ อรรถานิธิ¹ มนัสนันท์ หัตถศักดิ์²

Raweewan Autthanitee¹ Manassanan Hatthasak²

¹ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹ Students at Kasetsart University. Master of Arts (Educational Psychology and Guidance), Department of Educational Psychology and Guidance, Faculty of Education, Kasetsart University.

Corresponding author, E-mail: raweewan.aut@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² Lecturer, Assistant Professor Ph.D. Department of Educational Psychology and Guidance, Kasetsart University. E-mail: hatthasak@gmail.com

Received: July 18, 2020; Revised: June 23, 2021; Accepted: July 15, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ รูปแบบการเรียนรู้และความมุ่งมั่น และพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (2) เพื่อศึกษาตัวแปรสำคัญในการทำนายความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,247 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2562 จำนวน 354 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ แบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ และแบบวัดความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิ์สัมพันธ์ เพียร์สัน ค่าทดสอบค่าที ค่าเอฟ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 (2) นักเรียนส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 (3) นักเรียนส่วนใหญ่มีลักษณะความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแบบกลมกลืนสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 (4) นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน มีลักษณะความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (5) นักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกัน มีลักษณะความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (6) บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและรูปแบบการเรียนรู้ ที่ร่วมกันพยากรณ์ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ บุคลิกภาพแบบแสดงออก บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .522 และทั้ง 6 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนได้ร้อยละ 52.20

คำสำคัญ : ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ รูปแบบการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the level of the Big Five or five-factor personalities, learning styles and the passion for learning of lower secondary school students. 2) to study the variables in predicting passion for learning of lower secondary school students. This research is a survey research. The population in this study was 1,247 lower secondary school students in the academic year 2019, 354 of which were subjects of the research. Sample random sampling method was used, and the research instruments were the Big Five personality test, learning styles test and the passion for learning test. The statistics used for analysis were mean score, standard deviation, correlation coefficient, t-test, one-way ANOVA, stepwise multiple regression.

Results revealed that: 1) students received the highest score of extraversion among the Big Five personalities at the average score of 3.78, 2) students received the highest score of collaboratives style among the learning styles at the average score of 3.67, 3) students received the unity harmonious passion the highest among the passion for learning at the average score of 3.57, 4) students with different personalities had passion for learning level significantly differently at 0.05, 5) students with different learning styles had passion for learning level significantly differently at 0.01, 6) the combination of personality and learning styles factors that indicated the prediction of passion for learning at the statistically significant level of 0.01 were the factors of extraversion, openness to experience, participant styles, independent styles, collaborative styles and avoidant styles with a multiple correlation coefficient equal to 0.522. Scores on the combination of these six variables allowed for predictability of passion for learning scores at the 52.20 percent level.

Keywords: Passion for Learning, Big Five Personalities, Learning Style

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาของเทคโนโลยีและการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุกด้านรวมถึงด้านการศึกษา โดยจะเน้นการให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูล เน้นการทำงานที่มีปฏิสัมพันธ์กัน บทเรียนมีความยืดหยุ่น เคารพคุณค่าความแตกต่างที่หลากหลาย การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และประสบความสำเร็จในการเรียน มิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น การศึกษาตัวแปรทางจิตวิทยาที่สามารถทำนาย ส่งเสริม พยากรณ์การประสบความสำเร็จทางการศึกษา เช่น สภาพความเป็นอยู่ทางสังคม บุคลิกภาพ ความสนใจ แรงจูงใจ การตั้งเป้าหมาย การสนับสนุนทางสังคม คุณภาพการสอน สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นต้น โดยมีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงโมเดลของบุคลิกภาพพื้นฐานของมนุษย์

ที่ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว (Neuroticism) บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion) บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness to Experience) บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness) และบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Consciousness) ซึ่งนักจิตวิทยาและนักการศึกษาต่างให้ความสนใจในทฤษฎีบุคลิกภาพเช่นเดียวกัน โดยเริ่มต้นจากงานเขียนของ Moris (1953) ที่กระตุ้นให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียน เพื่อการทำความเข้าใจในตัวนักเรียน รวมถึงการหาแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมของนักเรียน ซึ่งในความเป็นจริงธรรมชาติของระบบการศึกษาสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพ อาจกล่าวได้ว่า ระบบการศึกษาเป็นสิ่งแวดล้อมบุคลิกภาพในตัวนักเรียน (พลพงศ์ สุขสว่าง และภัทราวดี มากมี, 2562)

บุคลิกภาพส่งผลกระทบต่อรูปแบบการเรียนรู้ของตัวนักเรียนอีกด้วย ดังนั้น บุคลิกภาพจึงมีความสำคัญอย่างมากในการทำนายการประสบความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนแต่ละคน อีกทั้งบุคลิกภาพเป็นผลของพัฒนาการที่สำคัญและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล โดยรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Grasha และ Reichmann (1974) ได้เสนอรูปแบบของการเรียนรู้โดยแบ่งตามความชอบ ทักษะของผู้เรียนในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนในการเรียนทางวิชาการเป็น 6 แบบ คือ แบบอิสระ (Independent Style) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Style) แบบร่วมมือ (Collaborative Style) แบบพึ่งพา (Dependent Style) แบบแข่งขัน (Competitive Style) และแบบมีส่วนร่วม (Participant Style) ซึ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างของผู้เรียนในด้านบุคลิกภาพและรูปแบบการเรียนรู้จึงเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียนและผู้สอนในแง่ของการส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ซึ่งแนวทางของการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 การที่ผู้สอนมีความเข้าใจในตัวผู้เรียนและสามารถปรับการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมของผู้เรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนรักในการเรียนรู้ (อมรวิรัช นาคทรพรพ, 2559 และ Susan A. Embrose, Michael W. Bridges, Michele DiPietro, Marsha C. Lovett และ Marie K. Norman, 2556) ซึ่งผู้เรียนในยุคปัจจุบันจะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้นั้น จะต้องมีความ “Passion” ในการทำสิ่งนั้น ผู้เรียนต้องเรียนรู้และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การมี Passion จะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจที่เป็นพลังขับเคลื่อนในการเรียนรู้สิ่งนั้น และสามารถฟันฝ่าอุปสรรคด้วยความอดทน มุ่งมั่นและไม่ย่อท้อจนประสบความสำเร็จ

“Passion” เป็นคำเก่าที่มีการใช้มายาวนานในหลายบริบท สำหรับในภาษาไทยยังไม่มีคำที่มีความหมายที่อธิบายได้ตรงมากนัก นักวิจัยไทยได้ให้คำจำกัด ทางด้านมุมมองของจิตวิทยามองว่า “Passion” เป็นแรงกระตุ้น (Motivator) หนึ่งในชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นที่ค่อนข้างมีพลัง เพราะมาจากความชอบจากภายในของบุคคลอย่างแท้จริง (Internal Motivator) จึงเป็นแรงกระตุ้นที่ดีกว่าแรงกระตุ้นที่มาจากภายนอก (External Motivator) ซึ่งผู้ที่มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนจะแสดงถึงความกระตือรือร้น ความไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและมีพลังขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ ดังนั้นความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อน (Passion) จึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เนื่องจากเป็นความอยากที่มีพลังเกิดจากความชอบ ความรัก หรือความปรารถนาอันแรงกล้าที่เป็นแรงบันดาลใจให้บุคคลแสดงออก ถึงความมุ่งมั่น กระตือรือร้น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ซึ่งเป็นพลังที่จะขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ (วาสิตา บุญสาธ, 2556) การศึกษาความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในงานวิจัยทางสังคมจิตวิทยา โดย Vallerand J. Robert ได้นำเสนอโมเดลคู่ของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อน (The Dualistic Model of Passion) โดยอธิบายความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อน (Passion) ว่ามี 2 รูปแบบ คือ 1) ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนแบบกลมกลืน (Harmonious Passion) และ 2) ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนแบบครอบงำ (Obsessive Passion) ซึ่งตามทฤษฎีดังกล่าวความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทั้ง 2 รูปแบบเป็นสิ่งที่กระตุ้นต่อความสนใจของบุคคลในการทำกิจกรรมหรือสิ่งใดให้เกิดความมุ่งมั่น กระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นและไม่ย่อท้อ เพียงแต่ผลลัพธ์ต่อบุคคลเกิดความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนในแต่ละแบบจะมีความแตกต่างกันออกไป (Vallerand J. Robert, 2016 และ ธนศักดิ์ จันทศิลป์, 2563) ในบริบทด้านการศึกษาของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนจะเป็นตัว

ก่อให้เกิดปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจ สร้างการเปลี่ยนแปลง และช่วยยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียนและคุณภาพการสอนของครูผู้สอน อีกทั้งยังเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนรู้ถึงความปรารถนาและความกระตือรือร้นที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่เพื่อจะเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งงานวิจัยพบว่าลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบตามแนวคิดของ Costa & MacCrae สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนแบบกลมกลืน (Harmonious Passion) และแบบครอบงำ (Obsessive Passion) ตามแนวคิดของทฤษฎี The Dualistic Model of Passion (Julien Dap  , Martin Demers, Jérémie Verner-Filion และ Robert J. Vallerand, 2019) สำหรับในประเทศไทยพบว่า งานวิจัยเรื่องความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนในการวิจัยด้านการศึกษาไม่มากนัก

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน (Passion for Learning) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยศึกษาลักษณะส่วนบุคคล บุคลิกภาพและรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งผลความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียน เพื่อประโยชน์และใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมหรือพัฒนาประสิทธิภาพทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ประสบผลสำเร็จ

วัตถุประสงค์

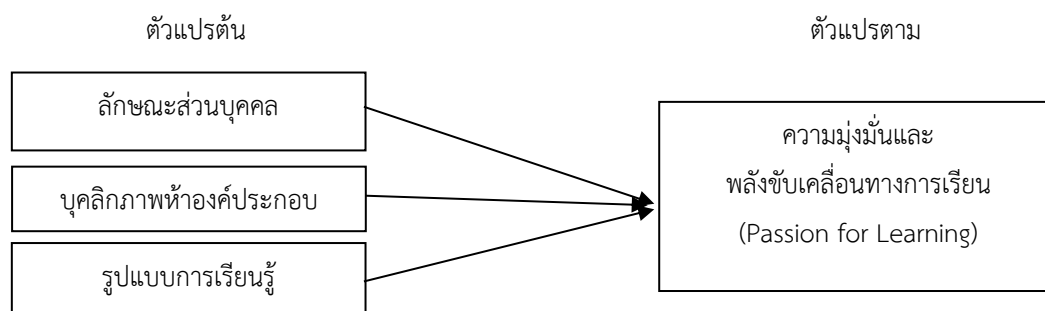
1) เพื่อศึกษาระดับของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ รูปแบบการเรียนรู้ และความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อศึกษาตัวแปรสำคัญในการทำนายต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในงานวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ 1) ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น 2) บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ได้แก่ บุคลิกภาพแบบหวนไหว บุคลิกภาพแบบแสดงออก บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ บุคลิกภาพแบบประนีประนอม บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก 3) รูปแบบการเรียนรู้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ รูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา รูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน (Passion for Learning) แบบกลมกลืน (Harmonious Passion) และแบบครอบงำ (Obsessive Passion)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,247 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ในระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่น้อยกว่า 5% โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทีกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 354 คน จากจำนวน 405 คน คิดเป็นร้อยละ 87.41

สมมติฐานในการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคล บุคลิกภาพห้องค้ประกอบ และรูปแบบการเรียนรู้ มีอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยที่เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีการสร้างเครื่องมือการวิจัย

1) ศึกษาทฤษฎี บทความ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพห้องค้ประกอบ รูปแบบการเรียนรู้ และความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถาม 2) ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถามให้มีเนื้อหาที่เหมาะสมและครอบคลุมสอดคล้องกับความต้องการที่จะวัดนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 ด้าน คือ แบบสอบถามบุคลิกภาพห้องค้ประกอบของ วิลลา สบายยิ่ง (2542) แบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ของกานต์ฤทัย ชลวิทย์ (2553) และแบบสอบถามความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของธนศักดิ์ จันทศิลป์ (2562) 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข 4) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสมบูรณ์ ความถูกต้องของภาษาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา 5) นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง แล้วนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม 7) นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย จำนวน 30 คน 8) นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Conbrach's Alpha Coefficient) ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 1 บุคลิกภาพห้องค้ประกอบ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคทั้งฉบับเท่ากับ 0.74 แบบสอบถามตอนที่ 2 รูปแบบการเรียนรู้ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 แบบสอบถามตอนที่ 3 ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 9) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถามทางเว็บไซต์หรืออินเทอร์เน็ต (Web Based Questionnaire) โดยมีการกำหนดอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามไว้ที่ค่าเฉลี่ยขั้นต่ำร้อยละ 50 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ (นิศาชล รัตนมณี และ ประสพชัย พสุนนท์, 2019) ผู้วิจัยใช้ Google Form ซึ่งเป็น Web Application จากนั้นดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์

การวิจัยและขอความอนุเคราะห์ให้อาจารย์ประจำชั้นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นผู้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 คน และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 87.41 3) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมดแล้วได้นำมาลงรหัสบันทึกข้อมูล และนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติ

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ รูปแบบการเรียนรู้และความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน

	Mean	S.D.	ระดับ
บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ			
- แบบห้วนไหว	2.60	0.534	ต่ำ
- แบบแสดงตัว	3.78	0.513	สูง
- แบบเปิดรับประสบการณ์	3.49	0.566	สูง
- แบบประนีประนอม	3.45	0.430	สูง
- แบบมีจิตสำนึก	3.23	0.373	ปานกลาง
รูปแบบการเรียนรู้			
- แบบอิสระ	3.37	0.662	ปานกลาง
- แบบหลีกเลี่ยง	2.66	0.738	ปานกลาง
- แบบร่วมมือ	3.67	0.780	สูง
- แบบพึ่งพา	3.25	0.484	ปานกลาง
- แบบแข่งขัน	3.14	0.691	ปานกลาง
- แบบมีส่วนร่วม	3.47	0.755	สูง
ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน			
- แบบกลมกลืน (Harmonious Passion)	3.57	0.728	สูง
- แบบครอบงำ (Obsessive Passion)	3.27	0.646	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ระดับสูงเท่ากับ 3.78 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ระดับสูงเท่ากับ 3.67 มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแบบกลมกลืนสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่า 3.57

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ

เพศ	n	Mean	SD.	t	Sig.
ชาย	158	3.35	0.621	-1.825	.844
หญิง	196	3.48	0.638		

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศแตกต่างกันมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน จำแนกตามระดับชั้น บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ และรูปแบบการเรียนรู้

ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระดับชั้น	ระหว่างกลุ่ม	.602	2	.301	.751	.473
	ภายในกลุ่ม	140.693	351	.401		
บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ	ระหว่างกลุ่ม	34.497	56	.616	1.713*	.002
	ภายในกลุ่ม	106.797	297	.360		
รูปแบบการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	52.251	49	1.066	3.641**	.01
	ภายในกลุ่ม	89.044	304	.293		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นที่แตกต่างกันมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) สำหรับพยากรณ์ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน (Passion for Learning) โดยใช้ตัวแปรบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ และรูปแบบการเรียนรู้เป็นตัวทำนาย

ตัวแปร	ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน (Passion for Learning)				
	b	SE _b	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.095	.268		4.080	0.001
- รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	.126	.044	.150	2.863	0.004
- รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ	.281	.040	.294	7.111	0.001
- รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ	.127	.037	.156	3.400	0.001
- รูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง	-.218	.040	-.254	-5.451	0.001
- บุคลิกภาพแบบแสดงออก	.153	.052	.124	2.907	0.004
- บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์	.138	.049	.123	2.831	0.005
ค่าคงที่ = 1.095	R = .722 R ² = .522		SE _{est} = .441	F = 63.129	

จากตารางที่ 4 พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อพยากรณ์ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนพบว่า มี 6 ตัวแปรบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและ

รูปแบบการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน (Passion for Learning) ได้แก่ ตัวแปรรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ($B = .150$) รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ ($B = .294$) ตัวแปรรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($B = .156$) ตัวแปรรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง ($B = -.254$) ตัวแปรบุคลิกภาพแบบแสดงออก ($B = .124$) ตัวแปรบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ ($B = .123$) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน ตัวแปรทั้ง 6 ด้านมีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .522 และสามารถรวมพยากรณ์ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน ได้ร้อยละ 52.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยสร้างเป็นสมการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนดิบ

$$(Y_1) = .1095 + .126 \text{ รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม} + .281 \text{ รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ} + .127 \text{ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ} + -.218 \text{ รูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง} + .153 \text{ บุคลิกภาพแบบแสดงออก} + .138 \text{ บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์}$$

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\text{คะแนนมาตรฐาน } Z = .150 \text{ รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม} + .294 \text{ รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ} + .156 \text{ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ} + -.254 \text{ รูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง} + .124 \text{ บุคลิกภาพแบบแสดงออก} + .123 \text{ บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์}$$

กล่าวโดยสรุป คือ เมื่อพิจารณาตามสมการถดถอยพบว่า หากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีลักษณะรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ บุคลิกภาพแบบแสดงออก บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์สูงแล้ว จะมีแนวโน้มว่าความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน (Passion for Learning) สูงด้วย ในขณะที่หากมีลักษณะรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงสูงแล้ว จะมีแนวโน้มว่าความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนต่ำลง

การอภิปรายผล

1. ระดับค่าคะแนนของตัวแปรบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ รูปแบบการเรียนรู้ และความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบแสดงออกสูงสุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ระดับสูงเท่ากับ 3.78 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนมากที่อาจารย์เน้นการเรียนการสอนและการให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน โดยทางโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ดำเนินการจัดโครงการพัฒนาคุณค่าความเป็นมนุษย์ด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละระดับชั้นตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ อีกทั้งการจัดห้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะจัดห้องเรียนแบบละความสามารถของนักเรียน นักเรียนจึงต้องมีโอกาสสัมผัสกับบุคคลรอบข้าง มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีเพื่อการเรียนการทำงานหรือทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์เพื่อการเข้าสังคมและการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้ แบบร่วมมือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ระดับสูงเท่ากับ 3.67 และแบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นและในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลายเน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัย

เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ โดยสอดคล้องกับกระบวนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน การจัดโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนส่วนใหญ่เรียนรู้ผ่านกระบวนการค้นคว้า คิดวิเคราะห์ข้อมูลหรือความรู้ที่ได้ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน จะเห็นได้ว่ากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อการเรียนรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่น จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแบบกลมกลืนอยู่ในเกณฑ์ระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่า 3.57 และมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแบบครอบงำอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 แสดงให้เห็นถึงผลของการจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vallerand J. Robert, Geneviève A. Mageau, Sarah-Jeanne Salvy, Andrew J. Elliot, Pascale L. Denis, Andrew J. Elliot, Frédéric M E Grouzet, และ Céline M. Blanchard (2007) ได้ศึกษาพัฒนาการของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนแบบกลมกลืน และความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนแบบครอบงำ ในบทบาทของการดำเนินกิจกรรมและตัวบ่งชี้ในการทำกิจกรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อน (Passion) ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้จะส่งผลให้นักเรียนมีแนวโน้มของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนแบบกลมกลืนสูงกว่าแบบครอบงำ

2. นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้น แตกต่างกัน มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศ ระดับชั้น แตกต่างกัน มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีระยะเวลาในการศึกษาตลอด 1 ปีการศึกษา ซึ่งได้รับอิทธิพลของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้น ตามโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาของสถาบัน มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนในชั้นเรียนและครูอาจารย์ รวมถึงมีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมมาแล้วระยะหนึ่ง จึงอาจเป็นเหตุผลที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวันที่มีเพศ ระดับชั้น แตกต่างกัน มีระดับความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน จำแนกตามบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงออก แบบเปิดรับประสบการณ์ แบบประนีประนอม และแบบมีจิตสำนึกส่งผลเชิงบวกต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวจะส่งผลเชิงลบต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน โดยลักษณะบุคลิกภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีการแสดงออกที่ตรงไปตรงมา ชอบการมีกิจกรรมอยู่เสมอ ชอบแสวงหาความตื่นเต้น และการเป็นคนมีอารมณ์ด้านบวก อันหมายถึงการมีความสุข สนุกสนาน มีความสุข มีความหวัง และมองโลกแง่ดี ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Julien Dapré และคณะ (2019) ได้ศึกษาวิจัยบทบาทของลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Big Five Model) ตามแนวคิดของ Costa & MacCrae ในบทบาทความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อน แบบกลมกลืน (Harmonious Passion) และแบบครอบงำ (Obsessive Passion) ตามแนวทฤษฎี The Dualistic Model พบว่า ลักษณะของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของแต่ละประเภทส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทั้ง 2 แบบ โดยลักษณะของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก ลักษณะบุคลิกภาพแบบเปิดประสบการณ์ ลักษณะบุคลิกภาพ

แบบประนีประนอม และลักษณะของบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความมุ่งมั่นและ พลังขับเคลื่อนแบบกลมกลืน ในทางกลับกันลักษณะของบุคลิกภาพแบบหัวน้าว ลักษณะของบุคลิกภาพแบบประนีประนอม และ ลักษณะของบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความมุ่งมั่นและ พลังขับเคลื่อนแบบครอบงำด้วยเช่นกัน

4. นักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกัน มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน จำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ พบว่านักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกัน มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วมส่งผลเชิงบวกต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงที่สุด รองลงมา คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งลักษณะรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบของผู้เรียน ที่ชอบการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้ ชอบการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับผู้อื่น ส่วนรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบของผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบในการเรียนสูง ผู้เรียนจะสนใจในเนื้อหาวิชาเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด โดยจะมีส่วนร่วมหากกิจกรรมนั้นอยู่ในแนวทางเนื้อหา สาระที่เรียน

5. ลักษณะส่วนบุคคล บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ และรูปแบบการเรียนรู้ มีอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยที่เป็นตัวแปรสำคัญในการทำนายความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

จากสมมติฐานการวิจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้คือ ลักษณะส่วนบุคคล บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ และรูปแบบการเรียนรู้ มีอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยที่เป็นตัวแปรสำคัญในการทำนายความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ จากผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปรสำคัญในการทำนายความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนได้ดีที่สุด โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวนมี 6 ตัวแปรบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและรูปแบบการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน ได้แก่ ตัวแปรรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง ตัวแปรบุคลิกภาพแบบแสดงออก ตัวแปรบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ มีอำนาจในการพยากรณ์ร่วมกันร้อยละ 52.20 หมายความว่า ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 โดยนักเรียนที่มีลักษณะรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ บุคลิกภาพแบบแสดงออก บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์สูงแล้ว จะมีแนวโน้มว่าความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนสูงด้วย ในขณะที่หากมีลักษณะรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงสูงแล้ว จะมีแนวโน้มว่าความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนต่ำลง เมื่อพิจารณาจากลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลน้อย ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ และรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่แสดงลักษณะของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคล มีความสอดคล้องกับลักษณะของบุคลิกภาพแบบแสดงออกและบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ชอบพบปะสร้างความสัมพันธ์กับคนจำนวนมาก อีกทั้งให้ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว บุคลิกภาพและรูปแบบการเรียนรู้ที่กล่าวมาจึงส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนของบุคคลต่อความรู้สึกหรืออารมณ์ ความปรารถนาที่แรงกล้าที่มีต่อบุคคล สิ่งของ กิจกรรม และรวมถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อตอบสนองความรู้สึกภายใน มีนัยทั้งทางบวกและทางลบต่อบุคคลนั้น ซึ่งผู้ที่มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนจะแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ความไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมีพลังที่จะขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จได้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับวิจัยของ Meera Komaraju, Steven J.

Karau, Ronald R. Schmeck และ Alen Avdic. (2011) ได้ศึกษาบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ รูปแบบการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion) และบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness to Experience) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรูปแบบการเรียนรู้ กล่าวได้ว่าบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบทั้ง 5 ประเภท ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของระดับของรูปแบบการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าลักษณะของบุคลิกภาพและรูปแบบการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการเรียนรู้ของบุคคล อีกทั้งสอดคล้องกับวิจัยของ Vallerand และคณะ (2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการแสดงของนักศึกษาวิชาศิลปะจากโรงเรียน โรงละครและวิทยาลัยต่าง ๆ ในคิวเบก ประเทศแคนาดา ผลการวิจัยพบว่า ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนแบบกลมกลืน (Harmonious Passion) ที่สัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการแสดง เป้าหมายการเรียนรู้ในระยะยาว และสุขภาวะที่ดีของบุคคล ซึ่งผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนแบบกลมกลืนเป็นแหล่งที่มาของความทุ่มเทในการทำกิจกรรมในเชิงบวก และสามารถทำนายประสิทธิภาพการแสดงของนักศึกษาวิชาศิลปะที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแบบกลมกลืน (Harmonious Passion) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในเกณฑ์ระดับสูง สะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรและกิจกรรมต่าง ๆ ในการบูรณาการด้านการศึกษาของโรงเรียนที่ได้อยู่แล้ว โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลายเน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ โดยสอดแทรกกระบวนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ 2) บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ส่งผลเชิงบวกและสามารถพยากรณ์ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน ได้แก่ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ บุคลิกภาพแบบประนีประนอมและบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก ดังนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมของนักเรียน เพื่อที่นักเรียนจะได้มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนสูงขึ้นตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียน เช่น แรงจูงใจ การกำกับตนเอง ทักษะติดต่อครูผู้สอน เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องและส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนที่สามารถนำมาจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป 2) ควรมีการศึกษาความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลใช้ในการวางแผนทางรูปแบบการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น 3) ควรมีการวิจัยแบบกึ่งทดลองในเรื่องเกี่ยวกับความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน รูปแบบการเรียนรู้ และบุคลิกภาพ เพื่อสร้างโปรแกรมหรือวิธีการส่งเสริมความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะการพัฒนาความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนแบบกลมกลืน (Harmonious Passion) ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาวะที่ดีและมีความสุขกับการทำกิจกรรมที่บุคคลให้ความสนใจด้วยความมุ่งมั่นและกระตือรือร้น โดยมีความสมดุลกับการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ธนศักดิ์ จันทศิลป์, มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ และปวีณา อ่อนใจเอื้อ. (2563). ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน: การพัฒนาทฤษฎีและการวัด. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 20 (2). 146-159.
- นิสาชล รัตนมณี และประสพชัย พสุนนท์. (2019). อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*. 13 (3). 181-188.
- พูลพงศ์ สุขสว่าง และภัทราวดี มากมี. (2562). การพัฒนามาตรวัดบุคลิกภาพขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 25 (2). 180-192.
- วาสิตา บุญสาธ. (2556). การสร้างความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนเพื่อนำประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์. *วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ สถาบันพัฒนาศาสตร์*. 7 (1). 307-355.
- อมรวิทย์ นาคทรพร. (2559). จากโลกสู่ไทย ทิศทางใหม่ของการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 ปรับห้องเรียน เปลี่ยนอนาคต: เด็กยุคใหม่ต้องการอะไรจากครู Passion For Learning,. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้*. 2 (1). 3-11.
- Julien Dalpé, Martin Demers, Jérémie Verner-Filion and Robert J. Vallerand. (2019). From personality to passion: The role of the Big Five factors. *Personality and Individual Differences*. 183. 280-285. doi.org/10.1016/j.paid.2018.10.021
- Meera Komaraju, Steven J. Karau, Ronald R. Schmeck, Alen Avdic. (2011). The Big Five personality traits, learning styles, and academic achievement. *The Personality and Individual Differences*. 51 (4). 472-477. doi:10.1016/j.paid.2011.04.019
- Susan A. Embrose, Michael W. Bridges, Michele DiPietro, Marsha C. Lovett and Marie K. Norman. (2556). การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21: 7 หลักการสร้างนักเรียนรู้แห่งอนาคตใหม่ [How Learning Works : Seven Research-Based Principles for Smart Teaching] (วันวิสาข์ เคน, แปล). กรุงเทพมหานคร: โอเพ่นเวิลด์สพับลิชชิง เฮ้าส์. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 2010).
- Vallerand J. Robert, Geneviève A. Mageau, Sarah-Jeanne Salvy, Andrew J. Elliot, Pascale L.Denis, Andrew J. Elliot, Frédéric M E Grouzet, and Céline M. Blanchard. (2007) "On the Role of Passion in Performance". *Journal of Personality*. 75 (3). 505-534. doi:10.1111/j.1467-6494.2007.00447.x
- Vallerand J. Robert. (2015). The psychology of passion: A dualistic model: Series in Positive Psychology. New York: Oxford University.